

Tájékoztató pácienseknek a CT vizsgálatról

A CT-vizsgálat az egyik legelterjedtebb képalkotó eljárás az egészségügyben

Mit jelent a CT (Computer tomográfia) vizsgálat?

A CT, azaz computer tomográfia egy speciális röntgen vizsgálat, mely a röntgensugarakat felhasználva készít pontos anatómiai felvételeket az emberi testről és a belső szervekről. Amennyiben egy szövet összetétele valamilyen kóros folyamat következtében megváltozik, változik annak sugáráteresztő, illetve sugárelnyelő képessége is. Így az elváltozás láthatóvá válik a felvételen. A szöveteken áthaladó sugarakat a röntgendetektor felfogja, az így kapott jeleket pedig a számítógép képpé alakítja. A vizsgálat segítségével láthatóvá válnak a daganatos, illetve kóros elváltozások, vérzések, belső sérülések, valamint gyulladások is.

Hogyan készül el a CT vizsgálat?

A vizsgálat időtartama körülbelül 5-20 perc. Előfordulhat, hogy az ütemezett előjegyzés ellenére is Önnek várakoznia kell, mert az akutan jelentkező, súlyos betegek soronkívüliséget élveznek. Köszönjük betegtársai nevében is segítő türelmét. A vizsgálatra asszisztensünk szólítja, aki végig közvetlen kapcsolatban lesz Önnel, számos kérdést fog feltenni. Kérjük, legyen bizalommal iránta. Ha Önnek nincs ellenére, adja át előző leleteit, CD-jét és régi zárójelentéseit, hogy a vizsgáló orvos számára minél több információ álljon rendelkezésére a leletezéshez. Kérjük, egyezzen bele, hogy leleteit és zárójelentéseit lemásolhassuk. Hasi - kismencede CT-vizsgálat előtt a tápcsatorna feltöltésére 1-1,5 liter vizet kell elfogyasztania 1-1,5 óra alatt. A folyadéktól átmenetileg esetleg hasmenése lehet, erre egy-két napig Carbo Activatus szedése javasolt vagy orvos által felírt gyógyszer.

A CT-vizsgálat gyakorlatilag röntgenvizsgálatnak felel meg, Ön kényelmes körülmények közt fog fekvődni a vizsgálat alatt. Fontos, hogy asszisztensünk által beállított testhelyzetből ne mozduljon el. Általában a CT-felvétel normális belégzés utáni mély belégzésben, légzésszünetben készül, a légzésütemezéshez utasítást kap mikrofonon keresztül. A vizsgálat közben a betegek nagy része intravénás kontrasztanyagot kap, mivel bizonyos elváltozások így ítélték meg pontosan. Közölje, ha előző röntgen vizsgálatokor kontrasztanyagra allergiás lett, rosszul volt, vagy előző CT-vizsgálat, vese- vagy eperöntgen, érfestés során rosszul volt, ha bármilyen gyógyszerre allergiás vagy bármilyen anyagra és ételre túlérzékeny. Ha Ön

cukorbeteg és metformin, tartalmú cukor gyógyszert szed, intravénás jódtartalmú kontrasztanyagot, csak akkor kaphat, ha a vizsgálat előtt és után két nappal, valamint a vizsgálat napján e gyógyszereket nem veszi be, azaz 5 napig szünetelteti a cukor gyógyszer szedését, melyet kezelőorvosával előzetesen beszéljen meg. Kérjük, jelezze előre, ha jóderzékenysége vagy pajzsmirigy túlműködése van.

Ha testében fémből készült tárgy (protézis, szívritmus szabályozó, nagyméretű fogpótlás) van, kérjük, jelezze, mert ezek rontják a képminőséget. A vizsgálat előtt a vizsgálandó testrésztől függően a fémtartalmú tárgyakat (óra, hajcsat, zipzár, öv, melltartó, fülbevaló) szíveskedjék eltávolítani! A ruházat általában maradhat. Kérjük, korábbi vizsgálatának eredményét, előzőleg készült CT felvételeket szíveskedjék bemutatni!

Milyen mellékhatásokra lehet számítani a CT vizsgálat során?

A röntgensugár alkalmazása valós kockázattal nem jár. Általában a páciens a Magyarországon mindenkit érő kozmikus sugárzás 1 éves mennyiségénél kevesebb sugárterhelés éri, aminek kimutatható károsító hatása nem ismert. A korszerű technikának köszönhetően alacsony sugárterheléssel jár a vizsgálat. A vizsgálatához esetenként szükség lehet kontrasztanyag intravénás beadására, mely a vizsgálat értékét igen jelentősen emeli. Kontrasztanyag beadása esetén csak nagyon ritkán lépnek fel mellékhatások, melyek legtöbbször enyhék és jól kezelhetők.

Az injekció beadása után gyakran melegségérzést okoz (100-ból 1-10 eset). Nem gyakori mellékhatásként (1000-ból 1-10 beteg) enyhe tünetek léphetnek fel, amelyek rövid ideig tartó panaszokat okozhatnak: émelygés, hányinger, tüsszögés, nátha, bőrviszketés, csalánkiütés. Nagyon ritkán (10000 betegből kevesebb, mint 1 esetben) súlyos, életveszélyes allergiás reakció is felléphet eszméletvesztéssel, keringészavarral.

Kérjük, ha bármilyen panasza van a kontrasztanyag beadása közben, a vizsgálat alatt vagy után a kötelező várakozási időben, azonnal közölje velünk!

Mi történik Önnel CT vizsgálat után?

A vizsgálat után 20 percet a váróban kell töltenie, kérjük, az épületet ne hagyja el! Az elkészült felvételeket radiológus szakorvos véleményezi, az elkészült lelet a belső kórházi rendszerben illetve az EESZT-ben olvasható. A vizsgálat után tájékoztatjuk, hogy a leletet Ön vagy orvosa mikor és hogyan kapja meg.

A CT vizsgálatok teljes diagnosztikus értékéhez esetenként szükséges intravénás jódtartalmú kontrasztanyag adása, amely bizonyos állapotokban, betegségeknél és gyógyszerelés mellett kockázat-növekedést okoz a betegek számára. Emiatt minden ilyen vizsgálat kérésekor, a szövődmények elkerülése érdekében minden

- ☐ vesebetegségben szenvedő,
- ☐ pajzsmirigy betegségben szenvedő,
- ☐ 70 év feletti páciens

esetében 1 hónapon belüli, vese- és pajzsmirigy funkciókat tartalmazó rutin labor vizsgálatot kérünk.

Hasi vizsgálatoknál a bélrendszer könnyebb elkülönítésére 5-10 dl kontrasztanyagot kell innia a betegnek a vizsgálat előtti órában.

Milyen esetben nem végezhető el az Ön CT vizsgálat? • A vizsgálat röntgensugárral történik, ezért feltételezett vagy biztos terhességét kérjük, feltétlenül jelezze még a vizsgálat előtt. • A CT készülékünk asztala 150 kg-ig terhelhető, ezért csak a súlyhatárt meg nem haladó betegeinknél végezhetjük el a CT-vizsgálatot.

A vizsgálat sikere érdekében az alábbiakat kérjük Öntől:

- ☐ Korábbi orvosi dokumentációit hozza magával.
- ☐ Amennyiben vesebetegségben szenved, kérjük, még a vizsgálat előtt konzultáljon kezelőorvosával, hogy kaphat-e jódos kontrasztanyagot és/vagy szükséges-e kontrasztanyag adás előtt bármilyen előkészület.
- ☐ Amennyiben cukorbeteg és metformin tartalmú gyógyszert szed: Kérjük, konzultáljon orvosával a gyógyszer elhagyása miatti teendőkről!

A vizsgálatot megelőzően 2 nappal, valamint azt követően még 2 napig metformin tartalmú gyógyszer elhagyása javasolt. A kontrasztanyag és a metformin együttes adásának következtében tejsavacidózis - egy súlyos-életveszélyes állapot - léphet fel. Metformint tartalmazó gyógyszerek a következők: Adimet, Avandamet, Eucreas, Gluformin, Huma-Metformin, Janumet, Maformin, Meforal, Meglucon, Merckformin, Merckformin-XR, Metfogamma, Metformin 1a Pharma, Metformin-Hexal, Metformin-BMS, Metformine-Teva, Metrivin, Metwin, Siofor, Stadamet, Velmetiam. A lista nem teljes időközben új gyógyszerek is forgalomba kerülhetnek.

Amennyiben pajzsmirigybetegségben szenved, kérjük, konzultáljon kezelőorvosával, hogy kaphat-e jódos kontrasztanyagot.

A fent leírt kivételeket figyelembe véve gyógyszereit kezelőorvosa utasításai szerint a vizsgálat előtt is szedje be!

A vizsgálatot megelőző 4 órában:

- ☐ ne egyen
- ☐ kerülje a koffeintartalmú italok (kóla, kávé, tea, energiaiital) fogyasztását
- ☐ ne dohányozzon!

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a www.eeszt.gov.hu weboldalon keresztül – ügyfélkapus azonosítás révén - elérhető Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT) felületén minden, Önnel kapcsolatos egészségügyi adat megtalálható. Ugyanezen a felületen rendelkezhet arról, hogy az EESZT által kezelt egészségügyi adataihoz kik férjenek hozzá.

Köszönjük, hogy együttműködésével megkönnyítette és segítette munkánkat, melyet az Ön gyógyulása érdekében végeztünk!

SEMPER MEDICAL CENTER

Békéscsaba, Gyulai út 94-96

+3620/983-0274

info@smedidal.hu